

Asettamispäätös

18.1.2024

VN/25641/2023
VN/25641/2023-OM-29

Osakeyhtiölain ja osuuskuntalain tarkistamiseksi asetettava työryhmä ja sen seurantaryhmä

Asettaminen Oikeusministeriö asettaa työryhmän valmistelemaan ehdotusta osakeyhtiötä ja osuuskuntia koskevan sääntelyn tarkistamiseksi.

Oikeusministeriö asettaa samalla seurantaryhmän seuraamaan ja arvioimaan työryhmän työtä.

Toimikausi 18.1.2024 – 30.6.2025

Tausta Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan hallitus keventää yritysten hallinnollista taakkaa sekä yritystoiminnan yleisiä edellytyksiä uudistamalla osakeyhtiötä koskevaa sääntelyä. Lisäksi sujuvoitetaan osakeyhtiön purkamismenettelyä sekä oman pääoman menettämistä koskevaa sääntelyä.

Osakeyhtiölaki on ollut voimassa 17 vuotta. Osakeyhtiö on säilynyt Suomen suosituimpana taloudellisen toiminnan organisaatiomuotona.

Osakeyhtiöiden toimintaympäristö on lain voimassaolon aikana muuttunut olennaisesti muun muassa digitalisoinnin, itsetyöllistämisen, mikro- ja pienyritystoiminnan kehityksen sekä koronapandemian myötä. Yhtiölainsäädäntöä on viime vuosina muutettu myös EU-lainsäädännön johdosta. Myös

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 7730
+358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
oikeusministerio.fi

kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden kehitys ja tarve toimenpiteille ilmastonmuutoksen ja muiden globaalien kestävyysuhkien ratkaisemiseksi ovat vaikuttaneet yhtiöiden toimintaympäristöön.

Osakeyhtiölain toimivuuden ja muutostarpeiden arvioimiseksi oikeusministeriö järjesti syksyllä 2015 yleisölle avoimen verkkokeskustelun osakeyhtiölain toimivuudesta, vaikutuksista ja kehittämistarpeista. Lisäksi vuosien 2019 ja 2020 aikana on laadittu valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan (VN TEAS) puitteissa selvitykset osakeyhtiölain muutostarpeista¹ sekä velkojiensuojasta².

Aikaisempien selvitysten ja niistä saadun lausuntopalautteen perusteella osakeyhtiölain muutostarpeita voidaan arvioida aikaisempaa tarkemmin. Niiden perustella on myös mahdollista tehdä oikeustilaa parantavia lainsäädäntöehdotuksia.

Osuuskunnilla on vakiintunut asema yleisesti käytettynä yritysmuotona. Osuuskuntalain sääntely vastaa monilta osin osakeyhtiölain sääntelyä. Tavoitteena on, että lainsäädäntö mahdollistaa tasapuoliset toimintaedellytykset yhtiömuodosta riippumatta. Hankkeessa on siksi tarkoituksenmukaista arvioida myös sitä, miltä osin osuuskuntalakia on tarpeen muuttaa vastaavasti kuin osakeyhtiölakia.

Tavoitteet

Osakeyhtiölain ja osuuskuntalain tarkistamisen tavoitteena on parantaa yhtiö- ja osuuskuntaoikeudellisen sääntelyn ajantasaisuutta, johdonmukaisuutta, tehokkuutta ja ennakoitavuutta ilman, että kuitenkaan muutetaan osakeyhtiö- tai osuuskuntalain keskeisiä periaatteita. Tavoitteena on myös ottaa huomioon erikokoisten ja eri toimialoilla toimivien yhtiöiden, osuuskuntien ja niiden sidosryhmien tarpeet.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on valmistella hallituksen esityksen muotoon laadittu ehdotus osakeyhtiölainsäädännön tarkistamiseksi tavalla, joka toteuttaa pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa mainittuja tavoitteita. Työryhmän on myös ehdotettava vastaavien muutosten tekemistä osuuskuntia koskevaan lainsäädäntöön siltä osin kuin se on tarkoituksenmukaista.

Työryhmä ei käsittele työ- ja vero-oikeudellisen sääntelyn muutostarpeita.

Työryhmä voi kuulla tarpeelliseksi katsomiaan asiantuntijoita.

¹ Manne Airaksinen, Vesa Rasinaho, Anni Alitalo, Matias Oikarinen, Minna Vammeljoki ja Johanna Puukka 2020: Selvitys osakeyhtiölain muutostarpeista kilpailukykytekijänä. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:39. Saatavilla osoitteessa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-912-7>, viitattu 26.10.2023.

² Veikko Vahtera, Janne Ruohonen, Anssi Kärki, Lassi Salminen ja Laura Saukkola 2020: Selvitys osakeyhtiön velkojiensuojan selventämisestä ja suojaamenettelyiden helpottamisesta. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:37. Saatavilla osoitteessa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-923-3>, viitattu 26.10.2023.

Seurantaryhmän tehtävänä on seurata ja arvioida työryhmän työtä säännöllisesti siten, että työryhmällä on työssään mahdollisuus harkintansa mukaan ottaa huomioon seurantaryhmässä esitetyt näkemykset.

Organisointi

Työryhmä

Puheenjohtaja

Juha Jokinen, lainsäädäntöneuvos, oikeusministeriö

Jäsenet

Markus Tervonen, lainsäädäntöneuvos, oikeusministeriö

Hannu Ylänen, johtava asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry

Teija Miller, johtava lakimies, Finanssiala ry

Ville Kajala, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

Sari Lounasmeri, toimitusjohtaja, Pörssisäätiö

Pauliina Tenhunen, asianajaja, Suomen Asianajajaliitto

Jarkko Raitio, asiantuntija, Suomen Tilintarkastajat ry

Atte Rytönen-Sandberg, asiantuntija, Suomen Yrittäjät ry

Anne Kontkanen, lakiasiainjohtaja, Osuuskuntien Keskusjärjestö Pellervo ry

Pysyvät asiantuntijat

Manne Airaksinen, oikeustieteen tohtori, Senior Advisor, Roschier Asianajotoimisto Oy

Veikko Vahtera, oikeustieteen tohtori, professori, kauppatieteiden yksikön päällikkö, johtamisen ja talouden tiedekunta, Tampereen yliopisto

Sihteeri

Matias Oikarinen, lakimies, Lakiasiaintomisto Almgren & Sankamo Oy

Aleksi Heikkilä, tutkija, oikeusministeriö

Seurantaryhmä

Puheenjohtaja

Pekka Timonen, kansliapäällikkö, oikeusministeriö

Jäsenet

Juha Tuovinen, poliisitarkastaja, sisäministeriö

Daniela Fredman, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Timo Kaisanlahti, johtava asiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

Mia Rainio, johtava asiantuntija, valtioneuvoston kanslia, omistajaohjausosasto

Vili Kauramäki, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Anna Sahrakorpi, vanhempi juristi, Finanssivalvonta

Terhi Maijala, oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari, konkurssiasiamies, konkurssiasiamiehen toimisto

Ville Tornberg, rekisteripäällikkö, Patentti- ja rekisterihallitus

Lauri Luukkonen, johtava asiantuntija, Verohallinto

Leena Linnainmaa, pääsihteeri, Directors' Institute Finland – Hallitusammattilaiset ry

Susanna Tolppanen, Head of Market Surveillance, Helsingin Pörssi (Nasdaq Nordic Oy)

Veli-Matti Tikkanen, Juristiliitto ry

Karri Salmi, hallituksen puheenjohtaja, Suomen Osakesäästäjät ry

Alexander Bargum, hallituksen puheenjohtaja, Perheyritysten liitto ry

Anne Horttanainen, toimitusjohtaja, Pääomasijoittajat ry (FVCA)

Markku Ojala, johtava asiantuntija, Suomen Taloushallintoliitto ry

Minna Ahtiainen, johtaja, edunvalvonta, STTK ry

Timo Koskinen, päälakimies, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Piia Rekilä, yhteiskunta-asioiden päällikkö, Akava ry

Jukka Mähönen, oikeustieteen tohtori, professori, oikeustieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto

Seppo Villa, oikeustieteen tohtori, professori, oikeustieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto

Sihteeri

Alexi Heikkilä, tutkija, oikeusministeriö

Satu Pentikäinen, erityisasiantuntija, oikeusministeriö

Työryhmän kokoonpano ei täytä naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä säädettyä vaatimusta, jonka mukaisesti valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla vähintään 40 prosenttia sekä naisia että miehiä. Kaikilla työryhmässä edustettuna olevilla tahoilla ei ollut esittää työryhmän toimeksiannon alaan perehtyneitä naispuolisia jäsen ehdokkaita, minkä vuoksi kiintiövaatimuksesta poikkeamiselle on lainkohdassa tarkoitettu erityinen syy. Työryhmän jäsentähoja ei ollut myöskään mahdollisuutta miettiä uudelleen naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain vaatimusten täyttämiseksi.

Kustannukset	<p>Työryhmän ja seurantaryhmän menot maksetaan momentilta 25.01.01.</p> <p>Työryhmä ja seurantaryhmä hoitavat tehtävänsä virkатыönä. Työryhmän ja seurantaryhmän jäsenille ei makseta kokouspalkkioita eikä kulukorvauksia.</p>
Jakelu	<p>Työryhmän ja seurantaryhmän puheenjohtaja, jäsenet, pysyvät asiantuntijat ja sihteerit</p>
Tiedoksi	<p>Oikeusministeriö: Kansliapäällikkö Viestintäjohtaja Yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto</p>

Osastopäällikkö, ylijohhtaja

Antti Leinonen

Yksikönpäällikkö

Mari Aalto

VN/25641/2023-OM-29

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: